

YARGITAY KARARLARI

Yargıtay 2. Hukuk Dairesinden:

**TÜRK MİLLETİ ADINA
YARGITAY İLÂMI**

Esas No : 2026/4751

Karar No : 2026/5580

İNCELENEN KARARIN

MAHKEMESİ : Eskişehir 3. Asliye Hukuk Mahkemesi

TARİHİ : 01.08.2013

SAYISI : 2013/291 E., 2013/341 K.

DAVACILAR : 1. Sibel Kızılsu 2. Ali Yıldız vekili Avukat İlhami Akan

DAVALI : Eskişehir İl Nüfus Müdürlüğü

TALEP EDEN : Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü

Taraflar arasındaki davanın yapılan muhakemesi sonunda mahalli mahkemece verilen hükmün kanun yararına bozulması Adalet Bakanlığı tarafından istenilmiş olmakla; Tetkik Hakimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

Davacılar tarafından ortak çocukları Emir'in doğum tarihinin nüfus kayıtlarında 11.03.2011 olarak düzeltilmesi için dava açılmış, Mahkemece yapılan yargılama sonunda; doğum tarihinin düzeltilmesi istenen küçüğün istem gibi doğum tarihinin düzeltilmesi durumunda, davacı annesinin eski eşi, dava dışı Mehmet ile evlilik birliği içerisinde doğmuş olacağı bu iddianın aynı zamanda neseple ilgili olduğu, dava dilekçesinde ise kaydın yanlışlığının iddia edildiği nesep sorunu ile ilgili bir talepte bulunulmadığı, küçüğün doğum tarihinin davacının önceki evliliğine sirayet eder şekilde düzeltilmesinin mümkün olmadığı gerekçesi ile davanın reddine karar verilmiş, karar taraflarca temyiz edilmeyerek 10.09.2013 tarihinde kesinleşmiştir.

Dava nüfus kaydının düzeltilmesi istemine ilişkindir. Nüfus kayıtlarındaki düzeltme istemine ilişkin davalarda, mahkemelerin hiçbir kuşku ve duraksamaya neden olmaksızın doğru sicil oluşturmak zorunluluğu bulunmaktadır. Doğum tarihinin düzeltilmesine ilişkin davalar diğer kayıt düzeltme davaları gibi kamu düzeni ile yakından ilgili bulunduğundan, hakim istemle bağlı kalmayarak kendiliğinden de yapacağı araştırma ile elde edeceği sonuçlara göre karar vermek zorundadır. Doğum tarihinin düzeltilmesi durumunda çocuğun nesebi kendiliğinden değişmeyecektir. Ancak nesep sorunu olsa dahi bu hususa ilişkin olarak ilgililer her zaman dava açabilirler.

Yapılan incelemede, her ne kadar davacı annenin eski eşi Mehmet ile olan evliliğine ilişkin 23.01.2009 tarihinde kesinleştiği iddia edilen Belęika Mahkemesince verilen boşanma kararının Türkiye'de tanınmasına ilişkin bir karar bulunmadığı ve yabancı mahkemece verilen boşanma kararına rağmen davacı anne ile eski eşi Mehmet arasında Türkiye'de de bir boşanma davasının görüldüğü ve Türkiye'de Eskişehir 1. Aile Mahkemesince verilen boşanma kararının 13.09.2011 tarihinde kesinleştiği anlaşılsa da, küçüğün tanıma yoluyla babası olarak davacı Ali'nin nüfusuna kayıtlı olduğu, tanımanın geçerli ve iptal edilmemiş olduğu, eski eř adına bir soybağı kaydının bulunmadığı, doğum belgelerinden ve dosya kapsamından küçüğün doğum tarihinin 11.03.2011 olduğunun anlaşıldığı ve kemik grafileri de çekilmek suretiyle düzenlenen 10.05.2013 günlü sağlık kurulu raporunda adı geğenin 20 ay ile uyumlu olduğunun tespit edildiği anlaşılmıştır.

Buna göre, geręekleřen bu hukuki ve fiili durum karşısında doğum tarihinin düzeltilmesinin soybağını kendiliğinden değiştirmeyeceği, ileride doğması muhtemel nesep ihtilaflarının nüfus kaydının doğru hale getirilmesine engel teşkil etmeyeceği görülmektedir.

Bu hali ile dava, nüfus kayıtlarının düzeltilmesine ilişkin olup, 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununa göre açılan kayıt düzeltme davalarının kamu düzeni ile yakından ilgili olduğundan ve mahkemelerin geręeęi araştırıp doğru sicil oluşturmak mecburiyeti bulunduğundan, mahkemece davanın kabulüne karar verilmesi gerekirken yukarıda geręekleřen hukuki ve fiili duruma aykırı olarak yazılı şekilde hükmün tesisi usul ve yasaya aykırı bulunmuş ve hükmün kanun yararına bozulmasını gerektirmiştir.

KARAR

Açıklanan sebeple;

Adalet Bakanlığının 6100 sayılı Kanunun 363 üncü maddesinin birinci fıkrasına dayalı kanun yararına temyiz isteminin kabulü ile Mahkeme kararının aynı Kanun'un ikinci fıkrası uyarınca sonuca etkili olmamak üzere **KANUN YARARINA BOZULMASINA**,

Dava dosyasının Mahkemesine, kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına gönderilmesine,

14.05.2026 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.

**TÜRK MİLLETİ ADINA
YARGITAY İLÂMI**

Esas No : 2026/2699
Karar No : 2026/2910

İNCELENEN KARARIN

MAHKEMESİ : Darendе Sulh Hukuk Mahkemesi
TARİHİ : 21.04.2021
SAYISI : 2017/163 E., 2021/133 K.
DAVACI : İsmet Ateş
DAVALILAR : Ayşe Akcıl vd.

Taraflar arasında, İlk Derece Mahkemesinde görölen ortaklığı giderilmesi davasında davanın kabulüne karar verilmiştir.

İstinaf incelemesinden geçmeden kesinleşen İlk Derece Mahkemesi kararının kanun yararına temyizen incelenmesi Adalet Bakanlığı tarafından istenilmiş olmakla; Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacı vekili dava dilekçesinde; 135 ada 9 parsel sayılı taşınmaz üzerine bir kısım hissedarların bilgi ve rızasıyla yayla evi yaptığını belirterek dava konusu taşınmazda ortaklığının aynen taksim, mümkün değilse satış suretiyle giderilmesini talep ve dava etmiştir.

II. CEVAP

Bir kısım davalılar cevap dilekçesinde; davanın reddini istemiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile davanın kabulü ile 135 ada 9 parsel sayılı taşınmazdaki ortaklığın açık arttırma ile satılarak giderilmesine, 135 ada 9 parselde bulunan kargir ev olarak belirtilen taşınmaz üzerindeki muhtesatın satışından elde edilen bedelden 51.920,00 TL'nin İsmet Ateş'e ödenmesine, geriye kalan bedelin davacı ile davalılara tapu kayıtlarında gösterilen paylar oranında ödenmesine karar verilmiştir.

IV. KANUN YARARINA TEMYİZ

A. Kanun Yararına Temyiz Sebepleri

Mahkemenin yukarıda belirtilen kararına yönelik Adalet Bakanlığınca;

1. Davalı Oya Kılıç mirasçılara gerekçeli karar tebliğ edilmiş ise de mirasçılardan davaya dâhil edilmediği,

2. Dava konusu taşınmaza ilişkin mahallinde keşif yapılmadığı ve bilirkişi raporu düzenlenmediği Darendе Asliye Hukuk Mahkemesinin 2018/84 Esas sayılı dosyasında alınan bilirkişi raporunda; muhdesata ilişkin belirlenen bedelin davacı İsmet Ateş'e ödenmesine, geriye kalan bedelin taraflara tapu

kayıtlarında gösterilen paylar oranında ödenmesine karar verildiği gerekçeleri temyiz nedeni yapılmıştır.

B. Gerekçe ve Değerlendirme

Uyuşmazlık, ortaklığın giderilmesi istemine ilişkin davada taraf teşkili sağlanmadan keşif yapılmadan, muhdesat oranlaması yapılmadan davanın kabulüne dair verilen ve istinaf incelemesi yapılmadan kesinleşen kararın; usul ve yasaya aykırı olduğundan bahisle kanun yararına temyiz istemine ilişkindir.

6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 363/1 hükmü uyarınca Mahkemelerinin kesin olarak verdikleri kararlar ile istinaf incelemesinden geçmeden kesinleşmiş bulunan kararlarına karşı, yürürlükteki hukuka aykırı bulunduğu ileri sürülerek Adalet Bakanlığı tarafından kanun yararına temyiz yoluna başvurulur.

Temyiz talebi Yargıtayca yerinde görüldüğü takdirde, 6100 sayılı Kanun'un 363/2 hükmü uyarınca karar kanun yararına bozulur ve bu bozma, kararın hukuki sonuçlarını ortadan kaldırmaz.

Paydaşlığın (ortaklığın) giderilmesi davaları, paylı mülkiyet veya elbirliği mülkiyetine konu taşınır veya taşınmaz mallarda paydaşlar (ortaklar) arasında mevcut birlikte mülkiyet ilişkisini sona erdirip ferdi mülkiyete geçmeyi sağlayan, iki taraflı, tarafları için benzer sonuçlar doğuran davalardır.

Paydaşlığın giderilmesi davasını paydaşlardan biri veya birkaçı diğer paydaşlara karşı açar. 6100 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca davada bütün paydaşların yer alması zorunludur. Paydaşlardan veya ortaklardan birinin ölümü halinde alınacak mirasçılık belgesine göre mirasçılarının davaya katılmaları sağlandıktan sonra işin esasının incelenmesi gerekir.

Paydaşlığın (ortaklığın) satış yoluyla giderilmesi halinde dava konusu taşınmaz üzerinde bina, ağaç v.s. gibi bütünüleyici parçalar (muhdesat) varsa bunların arzla birlikte satılması gerekir. Ancak muhdesatın bir kısım paydaşlara (ortaklara) ait olduğu konusunda tapuda şerh varsa veya bu hususta bütün paydaşlar ittifak ediyorlarsa ve muhdesat arzın değerinde bir artış meydana getiriyorsa bu artışın belirlenmesi için dava tarihi itibarıyla arzın ve muhdesatın değerleri ayrı ayrı tespit edilir.

Belirlenen bu değerler toplanarak taşınmazın tüm değeri bulunur. Bulunan bu değer ne kadarının arza ne kadarının muhdesata isabet ettiği yüzdelik (%....) oran kurulmak suretiyle belirlenir. Satış sonunda elde edilecek bedelin bölüştürülmesi de bu oranlar esas alınarak yapılır. Muhdesata isabet eden kısım muhdesat sahibi paydaşa, geri kalan bedel ise payları oranında paydaşlara (ortaklara) dağıtılır.

Mahkemece, davanın kabulü ile satış suretiyle ortaklığın giderilmesine karar verilmiş; dava konusu taşınmazda bulunan muhdesata yönelik davacı İsmet Ateş tarafından muhdesat iddiasında bulunulmuş, Darende Asliye Hukuk Mahkemesinin 14.01.2020 tarihli ve 2018/84 Esas 2, 2020/10 Karar sayılı kararıyla dava konusu 135 ada 9 parsel sayılı taşınmaz üzerindeki tek katlı kargir evin adı geçen davacıya ait olduğu tespit edildiği ve kararın kesinleştiği anlaşılmıştır.

Somut olaya gelince; davalı Oya Kılıç mirasçılarının gerekçeli karar tebliğ edilmiş ise de mirasçıların davaya dâhil edilmediği gibi dava konusu taşınmaza ilişkin mahalinde keşif yapılmadığı ve bilirkişi raporu düzenlenmediği hâlde Darende Asliye Hukuk Mahkemesinin 2018/84 Esas sayılı dosyasında alınan bilirkişi raporunda muhdesata ilişkin belirlenen bedelin davacı İsmet Ateş'e ödenmesine, geriye kalan bedelin taraflara tapu kayıtlarında gösterilen paylar oranında ödenmesine karar verildiği görülmüştür.

Mahkeme tarafından öncelikle davalı Oya Kılıç mirasçıların davaya dâhil edilmek suretiyle taraf teşkilinin sağlanarak, dava konusu taşınmaza ilişkin yapılacak keşif sonucu bilirkişiden alınacak rapora göre dava tarihi itibarıyla arzın ve muhdesatın değerleri ayrı ayrı tespit edilerek, belirlenen bu değerler toplanarak taşınmazın tüm değerinin bulunması, bulunan bu değer ne kadarının arza ne kadarının muhdesata isabet ettiği yüzdelik (%....) oran kurulmak suretiyle belirlenmesi, satış sonunda elde edilecek bedelin bölüştürülmesinin bu oran esas alınarak yapılması, muhdesata isabet eden kısmın

muhtesat sahibi paydaşı, geri kalan bedelin ise payları oranında paydaşlara (ortaklara) dağıtılması şeklinde hüküm kurulması gerekirken belirtilen hususlar gözetiilmeden eksik inceleme ile yazılı şekilde karar verilmesi doğru görülmemiş, hükmün kanun yararına bozulması gerekmiştir.

V. KARAR

Açıklanan sebeplerle;

Adalet Bakanlığının 6100 sayılı Kanun'un 363/1 hükmüne dayalı kanun yararına temyiz isteminin kabulü ile kararın sonuca etkili olmamak üzere **KANUN YARARINA BOZULMASINA,**

Dava dosyasının İlk Derece Mahkemesine, kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına gönderilmesine,

03.06.2026 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.